ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
_____ Яна РАЄВСЬКА
«__» _____ 2024 р.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Галузь знань:	**05 Соціальні та поведінкові науки**
Спеціальність:	**053 Психологія**
Рівень вищої освіти:	**третій (освітньо-науковий) рівень**
Освітня кваліфікація:	**доктор філософії з психології**
Освітньо-наукова програма:	**Психологія**

Київ – МАУП – 2024

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Іноземна мова за професійним спрямуванням
Шифр і назва спеціальності	053 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія (підготовка докторів філософії)
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК1, цикл загальнонаукової підготовки; набуття мовних компетентностей)
Кількість кредитів і годин	6 кредитів ЄКТС / 180 годин (частина 1 – 3 кредити / 90 год; частина 2 – 3 кредити / 90 год). Денна форма: практичні заняття – 72 год (I семестр – 36, II семестр – 36); самостійна робота – 108 год (54 + 54). Заочна форма: практичні заняття – 22 год (настановча сесія – 6, I семестр – 8, II семестр – 8); самостійна робота – 158 год (76 + 82). Лекційні заняття навчальним планом не передбачені.
Термін вивчення дисципліни	1 курс, I-II семестри
Мова викладання	англійська (пояснення за потреби – українською); для здобувачів, які вивчають іншу іноземну мову (німецьку, французьку), зміст реалізується за тією самою структурою
Вид підсумкового контролю	I семестр – залік; II семестр – екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi/aspirant/silabusi17.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Бахов Іван Степанович
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Завідувач кафедри іноземної філології та перекладу
Дисципліни, які викладає НПП	Іноземна мова, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Ділова іноземна мова
Напрями наукових досліджень	Перекладознавство, сучасні методики викладання іноземної мови професійного спрямування, використання новітніх технологій у викладанні іноземних мов.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=UYmTcCAAAAAJ http://orcid.org/0000-0002-8379-199X
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov.html

E-mail	bakhov@ukr.net
Контактний телефон	+380674587255
Телефон кафедри	
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	bakhov@ukr.net

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОК1) освітньо-наукової програми «Психологія» підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 «Психологія» і вивчається впродовж I–II семестрів першого року навчання. Курс забезпечує набуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою в усній і письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності, як це передбачено Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (постанова КМУ від 23.03.2016 № 261). Частина 1 (I семестр) присвячена академічному читанню та науковому письму: академічна лексика й термінологія психології, стратегії читання наукових статей, граматика академічного тексту, написання анотації, вступу, розділів «Метод» і «Результати» англійською мовою за стандартами APA. Частина 2 (II семестр) спрямована на усну наукову комунікацію та професійну взаємодію: обговорення результатів, академічне листування з редакціями, рецензування, конференційна доповідь і дискусія, документи для академічної мобільності. Заняття мають комунікативний і практико-орієнтований характер; усі завдання виконуються на матеріалі власного дисертаційного дослідження, а ключові ситуації міжнародної наукової діяльності відпрацьовуються в симуляціях (journal club, цикл «подання – рецензія – відповідь рецензентам», секційне засідання міжнародної конференції, співбесіда на стажування).

Предмет вивчення навчальної дисципліни: іноземна (англійська) мова як засіб наукової та професійної комунікації у сфері психології: лексико-граматичні, жанрові та прагматичні особливості академічного дискурсу в усній і письмовій формах.

Мета курсу: сформувати в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти іншомовну професійну комунікативну компетентність на рівні не нижче B2 (з елементами C1) за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, достатню для читання й аналізу іншомовних наукових джерел, підготовки англомовних публікацій, представлення результатів досліджень на міжнародних наукових заходах і участі в програмах академічної мобільності.

Завдання навчальної дисципліни:

– розширити активний запас загальноакадемічної лексики та фахової термінології психології, розвинути вміння представляти себе як дослідника;

– сформувати стратегії ознайомлювального, пошукового та критичного читання наукових статей, уміння реферувати, резюмувати й перефразовувати без порушення академічної доброчесності;

– удосконалити граматичні навички, характерні для академічного письма (часові форми у звітуванні, пасив, номіналізація, хеджування, засоби зв'язності);

– сформувати вміння писати англійською мовою анотацію, вступ, розділи «Метод», «Результати» та «Обговорення» наукової статті за стандартами APA;

– сформувати навички академічного листування: супровідний лист, запит до редакції, відповідь рецензентам, рецензія на рукопис;

– розвинути вміння готувати та виголошувати конференційну доповідь, стендову доповідь, брати участь у дискусії, модерувати секцію;

– сформувати вміння готувати документи для академічної мобільності (CV, мотиваційний лист, дослідницька заява) та проходити співбесіду;

– розвинути здатність до самооцінювання мовної компетентності та планування подальшого мовного розвитку.

Пререквізити навчальної дисципліни: володіння англійською мовою на рівні не нижче B1+ за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (вступне випробування з іноземної мови); компетентності другого (магістерського) рівня вищої освіти з психології.

Постреквізити навчальної дисципліни: вибіркові дисципліни ВК1 («Основи міжкультурної комунікації англійською мовою»), ВК2 («Академічне англомовне письмо в науково-психологічному дослідженні»), ВК4 («Риторика і публічна презентація результатів наукового дослідження»), ВК6; «Цифрові інструменти та відкрита наука в психологічних дослідженнях» (ОК5); наукова складова ОНП – підготовка англомовних публікацій, участь у міжнародних конференціях і програмах академічної мобільності.

Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.
Програмні результати навчання (РН)	РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності. РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

Зміст навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Денна форма, год.			Заочна форма, год.		
		Лекції	Практ.	СРС	Лекції	Практ.	СРС
Частина 1 (1 семестр). Змістовий модуль 1. Академічне читання та мовні засоби наукового тексту							
Тема 1	Академічна англійська у психології: регістр, загальноакадемічна лексика, фахова термінологія. Самопрезентація дослідника (research profile, academic bio).	–	6	9	–	3	13
Тема 2	Читання наукових статей: структура IMRAD, стратегії читання, критичне читання, конспектування. Резюмування та перефразування.	–	6	9	–	2	13

№ теми	Назва теми	Денна форма, год.			Заочна форма, год.		
		Лекції	Практ.	СРС	Лекції	Практ.	СРС
Тема 3	Граматика академічного тексту: часові форми у звітуванні, пасив, номіналізація, хеджування і підсилення, засоби зв'язності.	–	6	9	–	2	12
Модульна контрольна робота 1							
Частина 1 (І семестр). Змістовий модуль 2. Наукове письмо англійською мовою							
Тема 4	Назва, анотація та ключові слова наукової статті; структурована анотація за стандартами APA.	–	6	9	–	3	13
Тема 5	Вступ і огляд літератури: модель CARS (Дж. Свейлз), дослідницька прогалина, цитування та дієслова звітування.	–	6	9	–	2	12
Тема 6	Розділи «Метод» і «Результати»: опис учасників, інструментарію, процедури; звітування про статистичні результати англійською мовою.	–	6	9	–	2	13
Модульна контрольна робота 2. Підсумковий контроль за І семестр – залік							
Частина 2 (ІІ семестр). Змістовий модуль 3. Письмова наукова комунікація та взаємодія з редакціями							
Тема 7	Розділ «Обговорення» та висновки: інтерпретація результатів, обмеження, практичне значення; академічна аргументація.	–	6	9	–	2	14
Тема 8	Академічне листування: супровідний лист, запит до редакції, листування зі співавторами, відповідь рецензентам.	–	6	9	–	1	14
Тема 9	Рецензування англійською мовою: структура рецензії, тон і ввічливість критичного зворотного зв'язку.	–	6	9	–	1	13
Модульна контрольна робота 3							
Частина 2 (ІІ семестр). Змістовий модуль 4. Усна наукова комунікація та академічна мобільність							
Тема 10	Конференційна доповідь: структура, мовні засоби переходу (signposting), слайди, подача. Стендова доповідь.	–	6	9	–	2	14

№ теми	Назва теми	Денна форма, год.			Заочна форма, год.		
		Лекції	Практ.	СРС	Лекції	Практ.	СРС
Тема 11	Наукова дискусія: запитання й відповіді, згода та незгода, модерування секції, академічний нетворкінг.	–	6	9	–	1	13
Тема 12	Академічна мобільність: CV, мотиваційний лист, дослідницька заява, заявка на стажування або грант; співбесіда.	–	6	9	–	1	14
Модульна контрольна робота 4. Підсумковий контроль за II семестр – екзамен							
Разом:		–	**72**	**108**	–	**22**	**158**

Форма підсумкового контролю – залік (I семестр), екзамен (II семестр).

Методи навчання: комунікативний метод навчання іноземної мови; жанровий підхід до навчання академічного письма; робота з автентичними науковими текстами з психології; аналіз зразків (model texts) і корпусних даних; письмовий практикум з етапами «чернетка – взаємне рецензування – редагування»; презентаційний практикум з відеозаписом і розбором; дискусії та дебати; рольові ігри; симуляційні завдання (journal club, цикл взаємодії з редакцією журналу, секційне засідання конференції, співбесіда на стажування); проєктний метод (мовне портфоліо); самооцінювання за дескрипторами CEFR.

Методи оцінювання: усний контроль англійською мовою (опитування, доповідь, участь у дискусії, симуляціях); письмовий контроль (анотація, фрагменти статті, академічні листи, рецензія, реферування); тестовий контроль (лексико-граматичні тести, модульні контрольні роботи); захист мовного портфоліо; залік; екзамен; самооцінювання та взаємооцінювання.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії, обладнані мультимедійним проєктором, комп'ютерами та засобами аудіо- і відеозапису; доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека Академії та наукометричні бази (Scopus, Web of Science), APA PsycNet; офіційний сайт МАУП (http://maup.com.ua) і система дистанційного навчання Академії; оплайн-платформи для відеокомунікації; електронні словники та корпуси англійської мови, ресурс Academic Phrasebank; сервіси перевірки англомовного письма; програмне забезпечення для підготовки презентацій і постерів.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів поділяється на поточний і підсумковий (семестровий) і здійснюється окремо для кожної частини дисципліни. Окремим накопичувальним видом контролю є мовне портфоліо (Research Writing Portfolio – I семестр; Presentation & Mobility Portfolio – II семестр).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті систематичну перевірку сформованості вмінь читання, письма, говоріння й аудіювання в академічному контексті. Формами поточного контролю є: усне опитування англійською мовою; виконання лексико-граматичних вправ; реферування статей; написання фрагментів наукових текстів і листів; презентації; участь у дискусіях і симуляціях; взаємне рецензування.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, доповідь, дискусія, симуляція); письмовий контроль (анотація, фрагменти статті, лист, рецензія); тестовий контроль; спостереження; самооцінювання за дескрипторами CEFR.

Підсумковий контроль за I семестр проводиться у формі заліку за результатами накопичення рейтингових балів упродовж семестру за умови виконання всіх обов'язкових видів робіт і набуття не менше ніж 60 балів зі 100. Здобувачі, які набрали 35–59 балів, складають залік у терміни, визначені нормативними документами Академії.

Підсумковий контроль за II семестр проводиться у формі екзамену. Підсумкова оцінка визначається як сума балів поточного контролю (до 60) та екзамену (до 40). Визнання результатів навчання здобувачів, які мають міжнародний мовний сертифікат рівня не нижче B2, можливе в порядку, визначеному нормативними документами Академії.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали окремо для кожного семестру.

Таблиця розподілу балів: частина 1 (I семестр, залік)

Вид навчальної роботи (I семестр)	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Разом
Робота на практичних заняттях і самостійна робота	15	15	30
Участь у симуляційному завданні (journal club)	10	–	10
Модульна контрольна робота	15	15	30
Research Writing Portfolio	10	20	30
Разом (залік)	**50**	**50**	**100**

Таблиця розподілу балів: частина 2 (II семестр, екзамен)

Вид навчальної роботи (II семестр)	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Разом
Робота на практичних заняттях і самостійна робота	10	10	20
Участь у симуляційних завданнях	5	10	15
Модульна контрольна робота	5	5	10
Presentation & Mobility Portfolio	5	10	15
Разом за поточний контроль	25	35	60
Екзамен			40
Разом			**100**

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях. Оцінюються: володіння академічною лексикою та фаховою термінологією; граматична правильність; відповідність тексту жанровим вимогам і регістру; зв'язність і логічність усного та письмового висловлювання; уміння взаємодіяти зі співрозмовником; якість взаємного рецензування. Мовна правильність оцінюється з урахуванням критерію зрозумілості та доречності, а не наближення до мовлення носія мови.

Критерії оцінювання участі в симуляційних завданнях. Виконання рольових функцій (20 %); мовна якість і доречність регістру (30 %); змістовність і аргументованість висловлювань (30 %); якість підсумкового продукту – листа, рецензії, запитань, відповідей (20 %).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі та оцінюється до 15 (I семестр) або 5 (II семестр) балів. Оцінювання (частка правильно виконаних завдань): «відмінно» – понад 90 %; «дуже добре» – 82–89 %; «добре» – 75–81 %; «задовільно» – 68–74 %; «достатньо» – 60–67 %; «незадовільно» – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання мовного портфоліо. Research Writing Portfolio (I семестр, до 30 балів): глосарій фахової термінології власного дослідження (не менше 100 одиниць) та academic bio; реферування двох англомовних статей; структурована анотація власного дослідження (до

250 слів); чернетки вступу та розділу «Метод» (до 1500 слів). Presentation & Mobility Portfolio (II семестр, до 15 балів): текст і слайди конференційної доповіді; супровідний лист і відповідь рецензентам; академічне CV і мотиваційний лист. Критерії: відповідність жанру та структурі; лексична й граматична правильність; зв'язність і доречність регістру; дотримання академічної доброчесності.

Критерії оцінювання екзамену (до 40 балів). Екзамен включає: 1) читання та реферування англійською мовою автентичного фахового тексту з психології (близько 2000 друкованих знаків) – до 10 балів; 2) усну презентацію власного дисертаційного дослідження (5–7 хв) і відповіді на запитання екзаменаційної комісії – до 15 балів; 3) письмове завдання: академічний лист або відповідь на коментар рецензента за заданою ситуацією – до 10 балів; 4) лексико-граматичний тест – до 5 балів. Критерії: розуміння змісту та точність передачі; зв'язність, доречність регістру й мовна правильність; якість інтеракції; відповідність жанровим вимогам. Умови допуску до екзамену та порядок перескладання визначаються нормативними документами Академії.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)	Для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та нормативних документів Академії (https://naup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html). Письмові роботи, аналітичні матеріали та презентації мають бути оригінальними, супроводжуватися коректними покликаннями на першоджерела й перевіркою на текстові збіги. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Політика мовної безпеки та підтримки. Навчальна взаємодія ґрунтується на повазі до кожного учасника незалежно від рівня володіння мовою; помилка розглядається як природний елемент навчання. Критичний зворотний зв'язок формулюється конструктивно й стосується тексту чи висловлювання, а не особи. Здобувачам з нижчим вхідним рівнем пропонуються додаткові консультації та індивідуальні завдання для вирівнювання рівня.

Політика щодо відвідування, дедлайнів і перескладання. Відвідування занять є обов'язковим; пропущені заняття відпрацьовуються у визначений викладачем спосіб. Обов'язковою умовою зарахування є участь у симуляційних завданнях курсу (або виконання рівноцінного індивідуального завдання в разі пропуску з поважних причин). Індивідуальні завдання виконуються у встановлені терміни; роботи, подані з порушенням дедлайну без

поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії. Для здобувачів заочної форми навчання обсяг аудиторних занять зменшено відповідно до навчального плану, а частина завдань виконується в межах самостійної роботи з поданням через систему дистанційного навчання Академії.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання словників, корпусів, перекладачів, сервісів перевірки письма та генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб підготовки та редагування за умови прозорого декларування і збереження авторства здобувача. Подання машинного перекладу або згенерованого тексту як власного мовленнєвого продукту без декларування є порушенням академічної доброчесності. Усні види робіт, модульні контрольні роботи та екзамен виконуються без використання автоматичного перекладу.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН, насамперед із Ціллю 4 «Якісна освіта», Ціллю 10 «Зменшення нерівності» і Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку». Заохочуються інтеграція в міжнародний науковий простір, академічна мобільність і міжнародна дослідницька співпраця.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до практичних занять; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів; методичні рекомендації до мовного портфоліо; добірку автентичних англомовних статей з психології; зразки жанрів (анотація, супровідний лист, відповідь рецензентам, рецензія, CV); сценарії симуляційних завдань із рольовими картками; оцінні рубрики для усного виступу та письмової роботи; банк завдань для модульних контрольних робіт; перелік питань до заліку та структуру екзамену (додаток 1).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Swales J. M., Feak C. B. Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills. 3rd ed. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2012.
2. Wallwork A. English for Writing Research Papers. 2nd ed. Cham : Springer, 2016.
3. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. 2nd ed. Cham : Springer, 2016.
4. Wallwork A. English for Academic Correspondence. 2nd ed. Cham : Springer, 2016.
5. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2016.
6. Hewings M. Advanced Grammar in Use. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2013.
7. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. 5th ed. London : Routledge, 2018.
8. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. 7th ed. Washington, DC : APA, 2020.

Додаткова література

1. Glasman-Deal H. Science Research Writing for Non-Native Speakers of English. London : Imperial College Press, 2010.
2. Cargill M., O'Connor P. Writing Scientific Research Articles: Strategy and Steps. 2nd ed. Chichester : Wiley-Blackwell, 2013.
3. Sword H. Stylish Academic Writing. Cambridge, MA : Harvard University Press, 2012.
4. Silvia P. J. How to Write a Lot: A Practical Guide to Productive Academic Writing. 2nd ed. Washington, DC : APA, 2019.

5. Hartley J. Academic Writing and Publishing: A Practical Handbook. London : Routledge, 2008.
6. Coxhead A. A new academic word list. TESOL Quarterly. 2000. Vol. 34, No. 2. P. 213–238.
7. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020.
8. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Academic Phrasebank (University of Manchester). URL: https://www.phrasebank.manchester.ac.uk
3. APA Style. URL: https://apastyle.apa.org
4. Purdue Online Writing Lab. URL: https://owl.purdue.edu
5. Cambridge Dictionary. URL: https://dictionary.cambridge.org
6. Oxford Learner's Dictionaries. URL: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com
7. SkELL – корпус англійської мови для тих, хто її вивчає. URL: https://skell.sketchengine.eu
8. British Council – LearnEnglish. URL: https://learnenglish.britishcouncil.org
9. EURAXESS – Researchers in Motion. URL: https://euraxess.ec.europa.eu
10. Erasmus+. URL: https://erasmus-plus.ec.europa.eu

Додаток 1

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра психології

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Спеціальність 053 Психологія. ОНП «Психологія». Обов'язкова дисципліна (ОК1), 6 кредитів ЄКТС / 180 год, I–II семестри, підсумковий контроль – залік (I семестр), екзамен (II семестр).

1. Методичні рекомендації до практичних занять

Практичні заняття (денна форма – 72 год., по 6 год. на кожну тему; заочна форма – 22 год.) мають характер комунікативного та письмового практикуму. Кожна тема передбачає: роботу з автентичним зразком жанру – аналіз мовних засобів – вправи – створення власного тексту або висловлювання на матеріалі дисертації – взаємне рецензування – редагування.

Наскрізний принцип курсу: усі продуктивні завдання виконуються англійською мовою на матеріалі власного дисертаційного дослідження, тож до кінця року здобувач має готовий набір англомовних матеріалів: анотацію, фрагменти статті, доповідь, академічні листи, CV і мотиваційний лист.

Для здобувачів заочної форми аудиторні заняття проводяться в укрупненому форматі (настановча сесія – теми 1, 4; I семестр – теми 2–3, 5–6; II семестр – теми 7–12 із симуляціями 2–3); письмові завдання подаються через систему дистанційного навчання, симуляції 1 і 4 проводяться онлайн.

Тема 1 (6 год.). Academic English in psychology. Researcher self-presentation

Питання для обговорення:

1. Академічний регістр англійської мови: формальність, точність, об'єктивність.
2. Загальноакадемічна лексика (Academic Word List) і фахова термінологія психології; колокації.
3. Україномовні терміни та їх англомовні відповідники: пастки перекладу («хибні друзі перекладача»).
4. Самопрезентація дослідника: research profile, academic bio, elevator pitch.

Практичні завдання:

1. Скласти англомовний глосарій термінології власного дослідження (40–50 одиниць) з прикладами вживання з корпусу.
2. Написати academic bio (100–150 слів) для сайту конференції.
3. Підготувати та виголосити 60-секундний elevator pitch про власне дослідження.

Тема 2 (6 год.). Reading research articles. Summarising and paraphrasing

Питання для обговорення:

1. Структура IMRAD і комунікативні функції розділів наукової статті.
2. Стратегії читання: skimming, scanning, критичне читання; читання анотації та рисунків.
3. Конспектування та реферування англомовних статей.
4. Резюмування й перефразування; межа між перефразуванням і плагіатом.

Практичні завдання:

1. Прочитати англомовну статтю з теми дисертації та скласти структурований конспект за розділами IMRAD.
2. Написати резюме статті англійською мовою (150–200 слів) і реферат українською мовою.
3. Перефразувати п'ять фрагментів тексту трьома способами та здійснити взаємну перевірку.

Симуляційне завдання:
«International journal club». Див. розділ 3 «Симуляційні завдання» (Симуляція 1).

Тема 3 (6 год.). Grammar for academic writing
Питання для обговорення:
1. Часові форми у звітуванні (Present Simple, Past Simple, Present Perfect) залежно від розділу статті.
2. Пасивний стан і безособові конструкції; номіналізація.
3. Хеджування (may, might, appear, suggest, likely) і підсилення.
4. Засоби зв'язності та логічного переходу; будова академічного абзацу.

Практичні завдання:
1. Визначити часові форми в розділах двох статей і пояснити їх функцію.
2. Переписати «розмовний» фрагмент у академічному регістрі з використанням номіналізації та хеджування.
3. Виправити граматичні помилки в чернетці анотації колеги.

Тема 4 (6 год.). Titles, abstracts and keywords
Питання для обговорення:
1. Вимоги до назви наукової статті; типи назв.
2. Структура анотації: background, aim, method, results, conclusions; структурована анотація.
3. Добір ключових слів для індексації.
4. Типові помилки україномовних авторів в англомовних анотаціях.

Практичні завдання:
1. Проаналізувати три анотації за структурою та мовними засобами.
2. Написати структуровану анотацію власного дослідження (до 250 слів) і п'ять ключових слів.
3. Здійснити взаємне рецензування анотацій за чек-листом.

Тема 5 (6 год.). Introduction and literature review
Питання для обговорення:
1. Модель CARS (Create a Research Space) Дж. Свейлза: територія – ніша – заповнення ніші.
2. Формулювання дослідницької прогалини та мети дослідження.
3. Цитування та дієслова звітування (argue, claim, report, demonstrate); інтегральне і неінтегральне цитування.
4. Синтез джерел замість переліку.

Практичні завдання:
1. Розмітити кроки моделі CARS у вступі опублікованої статті.
2. Написати чернетку вступу до статті за темою дисертації (500–700 слів).
3. Перетворити «переліковий» огляд на синтетичний.

Тема 6 (6 год.). Methods and results
Питання для обговорення:
1. Опис учасників, інструментарію та процедури; вимоги APA JARS.
2. Мовні засоби опису методики та адаптації опитувальників.
3. Звітування про статистичні результати англійською мовою за стилем APA (M, SD, t, F, r, p, розміри ефекту, довірчі інтервали).
4. Опис таблиць і рисунків.

Практичні завдання:
1. Написати розділ «Метод» для власного дослідження (500–800 слів).
2. Описати англійською мовою результати поданої статистичної таблиці.
3. Підготувати Research Writing Portfolio до захисту.

Тема 7 (6 год.). Discussion and conclusions

Питання для обговорення:

1. Структура розділу «Обговорення»: головний результат, порівняння з попередніми дослідженнями, пояснення, обмеження, значення.
2. Мовні засоби інтерпретації та обережних узагальнень.
3. Формулювання обмежень і напрямів подальших досліджень.
4. Академічна аргументація та контраргументація.

Практичні завдання:

1. Проаналізувати розділ «Обговорення» двох статей.
2. Написати обговорення для навчального набору результатів.
3. Провести дебати англійською мовою щодо інтерпретації суперечливого результату.

Тема 8 (6 год.). Academic correspondence

Питання для обговорення:

1. Жанри академічного листування та їхні структурні елементи.
2. Супровідний лист (cover letter) до редакції журналу.
3. Запити до редакції, організаційного комітету, потенційного наукового керівника стажування; листування зі співавторами.
4. Відповідь рецензентам (response to reviewers): структура, ввічливість, аргументація.

Практичні завдання:

1. Написати супровідний лист до статті за темою дисертації.
2. Написати лист-запит до потенційного закордонного наукового консультанта.
3. Скласти відповідь на три коментарі рецензента (згода, часткова згода, аргументована незгода).

Симуляційне завдання:

«Від подання до рішення: взаємодія з редакцією міжнародного журналу». Див. розділ 3 (Симуляція 2).

Тема 9 (6 год.). Peer review in English

Питання для обговорення:

1. Мета та етика рецензування; конфлікт інтересів.
2. Структура рецензії: summary, major concerns, minor concerns, recommendation.
3. Мовні засоби ввічливої критики та конструктивних рекомендацій.
4. Рецензування тез конференції та стендових доповідей.

Практичні завдання:

1. Написати рецензію на навчальний рукопис (500–700 слів).
2. Переформулювати «грубі» коментарі рецензента в конструктивні.
3. Порівняти рецензії групи та виробити спільний чек-лист якісної рецензії.

Тема 10 (6 год.). Conference presentations and posters

Питання для обговорення:

1. Структура конференційної доповіді; адаптація змісту до аудиторії та регламенту.
2. Мовні засоби переходу (signposting), представлення слайдів і графіків.
3. Вимова, інтонація, темп; робота з хвилюванням.
4. Стендова доповідь: дизайн постера, коротка усна презентація.

Практичні завдання:

1. Підготувати доповідь за матеріалами власного дослідження (5–7 хв) і слайди.
2. Виголосити доповідь із відеозаписом і проаналізувати запис за спільною рубрикою.
3. Підготувати макет постера та 2-хвилинну усну презентацію до нього.

Тема 11 (6 год.). Q&A, discussion, chairing and networking

Питання для обговорення:

1. Запитання до доповідача: види запитань, мовні засоби.
2. Відповіді на складні запитання: уточнення, визнання обмежень, перенаправлення.
3. Модерування секції: представлення доповідачів, регламент, дискусія.
4. Академічний нетворкінг і small talk.

Практичні завдання:

1. Скласти перелік із десяти можливих запитань до власної доповіді та підготувати відповіді.
2. Відпрацювати в парах відповіді на «складні» запитання.
3. Відпрацювати ролі модератора та дискутанта.

Симуляційне завдання:

«Секційне засідання міжнародної конференції». Див. розділ 3 (Симуляція 3).

Тема 12 (6 год.). Academic mobility

Питання для обговорення:

1. Програми академічної мобільності та стажувань для аспірантів.
2. Академічне CV англійською мовою: структура, відмінності від резюме.
3. Мотиваційний лист і дослідницька заява (research statement).
4. Співбесіда на стажування, грант або позицію: типові запитання та стратегії відповідей.

Практичні завдання:

1. Підготувати академічне CV англійською мовою.
2. Написати мотиваційний лист до обраної програми мобільності (до 1 сторінки).
3. Підготувати Presentation & Mobility Portfolio до захисту.

Симуляційне завдання:

«Співбесіда на програму академічної мобільності». Див. розділ 3 (Симуляція 4).

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота (денна форма – 108 год., заочна форма – 158 год.) передбачає читання англомовних наукових текстів за темою дисертації (не менше 100 сторінок за семестр), розширення лексичного запасу, виконання письмових завдань, підготовку та репетицію усних виступів, підготовку до симуляцій, модульних контрольних робіт, заліку та екзамену.

Тема	Зміст самостійної роботи	Год. (денна)	Год. (заочна)	Форма контролю
Тема 1	Глосарій термінології; academic bio; elevator pitch.	9	13	Глосарій, bio
Тема 2	Читання й реферування двох статей; підготовка до journal club.	9	13	Реферування
Тема 3	Граматичні вправи; редагування власного тексту.	9	12	Тест, редагування
Тема 4	Структурована анотація власного дослідження.	9	13	Анотація
Тема 5	Чернетка вступу до статті.	9	12	Чернетка вступу
Тема 6	Розділ «Метод»; оформлення Research Writing Portfolio.	9	13	Портфоліо
Тема 7	Обговорення результатів; підготовка до дебатів.	9	14	Текст обговорення

Тема	Зміст самостійної роботи	Год. (денна)	Год. (заочна)	Форма контролю
Тема 8	Супровідний лист, лист-запит, відповідь рецензентам.	9	14	Листи
Тема 9	Рецензія на навчальний рукопис.	9	13	Рецензія
Тема 10	Доповідь, слайди, постер; репетиція з відеозаписом.	9	14	Доповідь
Тема 11	Підготовка запитань і відповідей; підготовка до симуляції 3.	9	13	Участь у симуляції
Тема 12	CV, мотиваційний лист; підготовка до співбесіди та екзамену.	9	14	Портфоліо
Разом		**108**	**158**	

3. Симуляційні завдання

Симуляції відтворюють ключові ситуації міжнародної наукової діяльності аспіранта й проводяться англійською мовою. Кожна симуляція завершується дебрифінгом із мовним розбором (типові помилки, вдалі формулювання). Симуляція 1 оцінюється в межах частини 1 (до 10 балів), симуляції 2–4 – в межах частини 2 (до 15 балів разом).

Симуляція 1. «International journal club» (Тема 2, частина 1)

Мета: розвинути вміння стисло представляти й критично обговорювати англомовну наукову статтю.

Сценарій: міжнародна дослідницька лабораторія проводить щотижневе онлайн-засідання journal club, на якому учасники по черзі представляють нещодавно опубліковані статті з психології та обговорюють їх сильні та слабкі сторони.

Ролі учасників: ведучий (chair), доповідач, два дискутанти (critical friends), учасники.

Хід симуляції:

1. Доповідач представляє статтю (5 хв): питання, метод, результати, висновки.
2. Дискутанти ставлять по два критичні запитання щодо методу та інтерпретації.
3. Загальна дискусія, модерована ведучим; кожен учасник робить щонайменше одну репліку.
4. Ведучий підсумовує; мовний дебрифінг.

Продукт: слайд-резюме статті та перелік запитань і висновків дискусії англійською мовою.

Критерії оцінювання: точність передачі змісту; якість критичних запитань; мовна правильність і доречність регістру; якість інтеракції.

Симуляція 2. «Від подання до рішення: взаємодія з редакцією міжнародного журналу» (Теми 8–9, частина 2)

Мета: відпрацювати повний цикл письмової взаємодії з редакцією англійською мовою.

Сценарій: здобувачі подають до навчального «журналу» анотацію та фрагмент статті із супровідним листом; інші здобувачі виступають рецензентами; редактор ухвалює рішення про доопрацювання, після чого автори готують відповідь рецензентам.

Ролі учасників: автор, два рецензенти, редактор (ролі розподіляються так, щоб кожен побував автором і рецензентом).

Хід симуляції:

1. Автор надсилає супровідний лист і рукопис.
2. Рецензенти готують рецензії за структурою summary – major concerns – minor concerns – recommendation.
3. Редактор надсилає лист-рішення (decision letter).

4. Автор готує відповідь рецензентам і коротко презентує її групі; дебрифінг.

Продукт: супровідний лист, рецензії, лист-рішення, відповідь рецензентам.

Критерії оцінювання: відповідність жанровим вимогам; ввічливість і аргументованість; мовна правильність.

Симуляція 3. «Секційне засідання міжнародної конференції» (Теми 10–11, частина 2)

Мета: відпрацювати виголошення доповіді, участь у дискусії та модерування англійською мовою в умовах, наближених до реальної конференції.

Сценарій: відбувається секція «Psychology in times of crisis» міжнародної конференції. Кожен здобувач виголошує доповідь за матеріалами власного дослідження з дотриманням регламенту та відповідає на запитання.

Ролі учасників: голова секції, доповідачі, дискутант, хронометрист, аудиторія (з картками запитань різного типу, зокрема «складних»).

Хід симуляції:

1. Голова відкриває секцію та представляє доповідачів.
2. Доповіді (5–7 хв) із суворим дотриманням регламенту.
3. Запитання аудиторії та дискутанта (3–4 хв на доповідь).
4. Підсумкова дискусія; мовний і презентаційний дебрифінг із переглядом фрагментів відеозапису.

Продукт: доповідь і слайди, перелік запитань і відповідей; самооцінювання за рубрикою.

Критерії оцінювання: структура та ясність доповіді; дотримання регламенту; якість відповідей на запитання; вимова та мовна правильність.

Симуляція 4. «Співбесіда на програму академічної мобільності» (Тема 12, частина 2)

Мета: підготувати здобувачів до співбесіди англійською мовою під час відбору на стажування, грант або дослідницьку позицію.

Сценарій: здобувач подав документи на науково-дослідне стажування до закордонного університету. Комісія проводить онлайн-співбесіду.

Ролі учасників: кандидат, члени комісії (потенційний науковий консультант, координатор програми, представник міжнародного офісу), спостерігач.

Хід симуляції:

1. Кандидат надсилає CV і мотиваційний лист.
2. Співбесіда (10–12 хв): мотивація, дослідницький план, внесок у приймаючу установу, ситуаційні запитання.
3. Кандидат ставить запитання комісії.
4. Комісія та спостерігач надають зворотний зв'язок за рубрикою; дебрифінг.

Продукт: CV, мотиваційний лист, оцінний лист комісії.

Критерії оцінювання: чіткість і переконливість відповідей; відповідність документів вимогам програми; мовна правильність і доречність регістру.

4. Методичні рекомендації до мовного портфоліо

Мовне портфоліо – наскрізне індивідуальне завдання курсу, що формується англійською мовою на матеріалі власного дисертаційного дослідження.

Research Writing Portfolio (I семестр, до 30 балів):

1. Глосарій фахової термінології власного дослідження (не менше 100 одиниць).
2. Academic bio та elevator pitch (текст).
3. Реферування двох англомовних статей за темою дисертації.
4. Структурована анотація власного дослідження (до 250 слів) і ключові слова.
5. Чернетка вступу (500–700 слів) і розділу «Метод» (500–800 слів).
6. Декларація використання цифрових інструментів і засобів перекладу.

Presentation & Mobility Portfolio (II семестр, до 15 балів):

1. Текст і слайди конференційної доповіді; макет постера.
2. Супровідний лист і відповідь рецензентам.
3. Академічне CV і мотиваційний лист.
4. Самооцінювання мовної компетентності за дескрипторами CEFR і план подальшого мовного розвитку.

5. Банк завдань для модульних контрольних робіт

Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі англійською мовою й охоплює матеріал відповідного змістового модуля. Оцінювання – до 15 балів (МКР 1–2) та до 5 балів (МКР 3–4). Нижче наведено зразки завдань для МКР 1 і МКР 3; МКР 2 і МКР 4 формуються за тією самою структурою на матеріалі тем 4–6 і 10–12 відповідно.

Модульна контрольна робота 1 (змістовий модуль 1, теми 1–3)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Choose the most formal option: The results ___ that anxiety increased. a) show; b) kind of show; c) sort of prove; d) totally prove.
2. Which section of an IMRAD article describes participants and instruments? a) Introduction; b) Method; c) Results; d) Discussion.
3. Skimming is reading in order to: a) find a specific number; b) get the general idea; c) memorise the text; d) translate every word.
4. Which verb is a hedging device? a) prove; b) suggest; c) demonstrate conclusively; d) establish.
5. Choose the correct tense for describing what was done in the study: Participants ___ the questionnaire online. a) complete; b) completed; c) have completed; d) will complete.
6. Nominalisation of "we analysed the data" is: a) the analysis of the data; b) analysing data we did; c) data analysed; d) we analysis.
7. Which linking word expresses contrast? a) moreover; b) however; c) therefore; d) furthermore.
8. Paraphrasing means: a) copying with quotation marks; b) restating an idea in your own words and structure with a citation; c) translating word for word; d) changing two words.
9. The English equivalent of «вибірка» in research is: a) choice; b) sample; c) selection box; d) sampling error.
10. "Academic bio" is usually written: a) in the first person with slang; b) in the third person, concise and formal; c) as a list of hobbies; d) in the future tense.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Match the Ukrainian terms (надійність, валідність, змінна, гіпотеза, вибірка) with their English equivalents.
2. Match the IMRAD sections with their communicative functions.
3. Match hedging devices with their degree of certainty (high, medium, low).

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Summarise the given abstract in 60–80 words using your own words.
2. Rewrite the informal paragraph in an academic register.
3. Write an academic bio (100 words) for a conference programme.

Модульна контрольна робота 3 (змістовий модуль 3, теми 7–9)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. The main purpose of the Discussion section is to: a) repeat the results; b) interpret findings and relate them to previous research; c) describe the sample; d) list references.
2. Which phrase introduces a limitation? a) It is worth noting that the sample was relatively small; b) We definitely proved; c) Obviously; d) Everyone knows.
3. A cover letter to a journal editor should: a) be informal; b) briefly state the contribution of the manuscript and confirm it is not under consideration elsewhere; c) repeat the whole article; d) criticise other journals.

4. The most appropriate opening of a response to reviewers is: a) You are wrong; b) We thank the reviewers for their thoughtful comments; c) Hi guys; d) No response needed.

5. A "major revision" decision means that: a) the paper is rejected; b) substantial changes are required before reconsideration; c) the paper is accepted as is; d) only typos must be corrected.

6. Which is a constructive review comment? a) This is nonsense; b) The authors may wish to clarify how the sample size was determined; c) Bad method; d) I do not like it.

7. Conflict of interest in peer review means: a) disagreement with authors; b) circumstances that may compromise the reviewer's impartiality; c) a long review; d) a late review.

8. The phrase "in line with previous findings" is used to: a) contrast results; b) show consistency with earlier research; c) describe the method; d) introduce a hypothesis.

9. Which closing is appropriate in a formal academic e-mail? a) Cheers; b) Kind regards; c) Bye; d) Love.

10. When disagreeing with a reviewer, authors should: a) ignore the comment; b) provide a polite, evidence-based justification; c) complain to the editor; d) delete the section.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Match the parts of a peer review report with their content.
2. Match academic e-mail types (inquiry, cover letter, response to reviewers, follow-up) with their typical opening phrases.
3. Match discussion moves (main finding, comparison, explanation, limitation, implication) with example sentences.

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Write a response to the given reviewer comment (100–150 words).
2. Write a short cover letter (150–200 words) for the given manuscript.
3. Rewrite three impolite review comments in a constructive way.

6. Перелік питань до заліку (I семестр)

Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів. Перелік слугує для самоперевірки та використовується під час складання заліку здобувачами, які не набрали необхідної кількості балів; відповіді надаються англійською мовою з демонстрацією відповідного вміння.

1. Features of academic English and academic register.
2. Academic vocabulary and discipline-specific terminology in psychology.
3. False friends in translating psychological terminology.
4. Presenting yourself as a researcher: academic bio and elevator pitch.
5. The IMRAD structure of a research article.
6. Reading strategies for research articles.
7. Summarising and paraphrasing: techniques and academic integrity.
8. Tenses in reporting research.
9. Passive voice and impersonal constructions in academic writing.
10. Nominalisation in academic texts.
11. Hedging and boosting.
12. Cohesion and paragraph structure.
13. Titles of research articles.
14. Structure of an abstract; structured abstracts.
15. Choosing keywords.
16. The CARS model of introductions.
17. Identifying and stating a research gap.
18. Citation and reporting verbs.
19. Writing the Method section.
20. Reporting statistical results in APA style.

7. Структура та питання до екзамену (II семестр)

Екзамен складається з чотирьох завдань (див. критерії оцінювання екзамену). Для підготовки до усної частини здобувачі опрацьовують такі теми:

1. My dissertation research: aim, objectives, methods and expected results.
2. The relevance of my research for psychology and society.
3. Writing the Discussion section: interpretation, limitations, implications.
4. Academic argumentation and counter-argumentation.
5. Genres of academic correspondence.
6. Writing a cover letter to a journal editor.
7. Responding to reviewers.
8. Peer review: purpose, ethics and structure of a review report.
9. Giving constructive critical feedback.
10. Structure of a conference presentation.
11. Signposting language in presentations.
12. Describing graphs and tables orally.
13. Poster presentations.
14. Asking and answering questions at a conference.
15. Chairing a conference session.
16. Academic networking and small talk.
17. Academic CV: structure and content.
18. Motivation letters and research statements.
19. Academic mobility and research internships for PhD students.
20. Preparing for an interview for a mobility programme.